

Toelichting bij de aanvraag van een projectsubsidie voor de ondersteuning van lokale besturen in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie

Agentschap voor Binnenlands Bestuur
Afdeling Gelijke Kansen, Inburgering en Integratie
Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 70, 1000 BRUSSEL

Welke informatie bevat deze toelichtingsbijlage?

In deze toelichtingsbijlage vindt u informatie over de doelstellingen, de mogelijke subsidieaanvragers, de samenwerkingsverbanden en andere gegevens die u nodig hebt om een subsidie aan te vragen voor een project waarmee u vanuit uw regio als stad of gemeente bijdraagt tot de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en polarisatie.

Inleiding

Op 17 juli 2020 hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het doelstellingenkader ter preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie.

Gemeenten en steden zijn de eerste partners in de preventieve aanpak van gewelddadige radicalisering, extremisme en polarisatie omdat ze het dichtst bij de burger staan. Het is de taak van gemeenten om zorgwekkende ontwikkelingen tijdig te signaleren en daarop te reageren.

De minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen, Bart Somers, engageert zich er dan ook voor om bijkomende ondersteuning te voorzien voor gemeenten en steden met een radicaliserings- of polarisatieproblematiek.

Via deze oproep wil de minister gemeenten en steden ondersteunen in het uitbouwen van een lokale aanpak in het kader van de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme en polarisatie. Op deze manier kunnen steden en gemeenten hun lokale regiefunctie versterken door het uitbouwen van hun netwerken en de mogelijkheid te bieden gericht in te spelen op bepaalde pijnpunten die zich lokaal voordoen. Hierbij kan het een meerwaarde zijn om de krachten te bundelen en een samenwerking aan te gaan met verschillende steden en gemeenten.

Initiatiefnemers die willen intekenen, kunnen gedurende 1 jaar een beroep doen op projectsubsidies. Afhankelijk van beschikbare middelen op de begroting, heeft de minister de intentie om de projectsubsidie driemaal te verlengen.

Voor deze projectoproep is een subsidie-enveloppe van 1.500.000 euro beschikbaar. Het aanvraagformulier vindt u op <https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/>.

Per gemeente of samenwerking van gemeenten kan maximaal 60.000 euro per jaar worden aangevraagd. De gevraagde middelen moeten in de aanvraag voldoende verantwoord worden en er moet een cofinanciering worden voorzien van 20 procent, waar enkel mits grondige motivatie van kan worden afgeweken. De partners van het LIVC-R kunnen worden betrokken in het richting geven van het project, namelijk de uitbouw van het netwerk of de keuze van een specifieke problematiek waar wordt op ingezet.

Voor vragen kan u contact opnemen met het Agentschap Binnenlands Bestuur, Havenlaan 88 bus 70, 1000 Brussel (tel. 02/553.01.94), of mailen naar silke.verspecht@vlaanderen.be.

Wat is de doelstelling?

Het lokaal bestuur is een centrale actor in de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme, terrorisme en polarisatie. Om ervoor te zorgen dat lokale besturen hun regierol kunnen opnemen, moeten zij worden ondersteund in het uitbouwen van netwerken en moeten ze de mogelijkheid krijgen om gericht in te spelen op bepaalde pijnpunten. Via het LIVC-R kunnen lokale partners worden geconsulteerd met betrekking tot de noden en signalen.

Voor een lokaal bestuur is het belangrijk om voeling te krijgen met de groepen die in je gemeente/stad leven. Niet enkel om samenlevingsissues bespreekbaar te maken, maar ook om tijdig te kunnen ingrijpen wanneer zaken uit de hand lopen of de sociale veiligheid onder druk komt te staan. Lokale besturen hebben deze voelsprietten niet altijd meer omdat de samenleving zo snel verandert. Investeren in netwerken is een investering op lange termijn, waar lokale besturen niet altijd de tijd voor kunnen vrijmaken. Naast het netwerk met de socio-preventieve actoren is het ook cruciaal om netwerken uit te bouwen tussen overheid, politie en burgers zodat vroegtijdig kan ingespeeld worden op mogelijke incidenten zodat de sociale veiligheid gewaarborgd blijft. Hiervoor kan inspiratie gehaald worden uit projecten zoals 'Bondgenoten' van de Utrechtse politie, 'Second Wave' uit Vilvoorde, ... (zie <https://databank-sociale-samenhang.vlaanderen.be/databank>).

Daarnaast moeten lokale besturen ook heel gericht kunnen inspelen op bepaalde signalen, pijnpunten en problemen die zich voordoen. Op basis van een concrete probleemanalyse kunnen lokale besturen, eventueel in samenwerking met andere lokale partners, inzetten op gerichte interventies op maat. De probleemanalyse van waaruit vertrokken wordt, geeft een beeld over wat er zich lokaal afspeelt, welke noden en hiaten hierrond zijn en wat de sterktes lokaal zijn waarmee er aan de slag kan worden gegaan. Inspiratie voor het opmaken van een probleemanalyse kan gehaald worden uit: <https://www.kis.nl/publicatie/van-polarisatie-naar-verbinding-buurten-handreiking>.

Op basis van de probleemanalyse zullen lokale besturen, samen met hun partners, voorstellen formuleren om een antwoord te bieden op een specifiek lokaal pijnpunt. Dit kan zijn dat er interventies worden opgericht voor een bepaalde wijk, een bepaalde zone, een bepaalde groep, Hierbij worden samenwerkingsverbanden tussen lokale actoren, diensten en voorzieningen sterk aangemoedigd om zo tot het beste resultaat te komen.

Ook samenwerking tussen lokale besturen is belangrijk. Aangezien de problematiek de gemeentegrenzen overschrijdt, zijn de betreffende structuren, netwerken en initiatieven in de praktijk reeds breder dan één gemeente. Via samenwerking kunnen meer gemeenten betrokken worden in de aanpak en financiering. Vooral kleinere gemeenten die evengoed met de problematiek af te rekenen krijgen, maar vaak niet de mogelijkheid hebben om hier vanuit de eigen middelen op in te zetten, is de inzet van expertise op grotere schaal een mogelijkheid om ook in aanmerking te komen voor subsidiëring. Een voorwaarde om in aanmerking te komen voor subsidiëring is daarom dat een gemeente of stad of een samenwerking van meerdere gemeenten en steden een totaal van min. 50.000 inwoners vertegenwoordigen.

De doelstelling van deze projectoproep is veelzijdig. Enerzijds heeft de minister de doelstelling om lokale besturen te ondersteunen in hun lokale regierol, anderzijds beoogt deze projectoproep:

- het uitbouwen/versterken van netwerken;
- het bundelen van de krachten over de gemeentegrenzen heen;
- het inspelen op bepaalde pijnpunten door:
 - o het opmaken van een probleemanalyse;
 - o formuleren van gerichte interventies;
 - o het aangaan van samenwerkingen met andere lokale actoren, diensten en voorzieningen.

Wie kan een subsidie aanvragen?

De projectoproep is gericht naar Vlaamse steden en gemeenten die op basis van een grondige analyse en een gerichte aanpak kunnen aantonen dat ze tegemoetkomen aan de preventie van gewelddadige radicalisering, extremisme of polarisatie. De analyse moet gebeuren aan de hand van objectieve indicatoren (aard, grootteorde, ...) van de lokale problematiek inzake extremisme en polarisatie. Objectieve indicatoren kunnen verzameld worden via de partners, het LIVC-R, politie of andere gegevens. Ook voor de opmaak kan de gemeente of stad samenwerken met de verschillende betrokken actoren.

Samenwerking wordt sowieso aangemoedigd. Steden en gemeenten die minder dan 50.000 inwoners hebben, moeten sowieso een samenwerking aangaan met een nabijgelegen stad of gemeente (of meerdere steden en gemeenten) en zo de coördinatie op regionaal niveau opnemen, om aanspraak te kunnen maken op de maximale subsidie per aanvrager. De samenwerking moet minstens 50.000 inwoners vertegenwoordigen. Dit aantal moet ook opgenomen worden in de projectaanvraag. Indien de stad of gemeenten minder dan 50.000 inwoners heeft en geen samenwerking aangaat, zal de aanvraag onontvankelijk worden verklaard.

Concreet kunnen volgende initiatiefnemers een aanvraag indienen:

- een stad of gemeente;
- een stad of gemeente die optreedt als penhouder voor verschillende lokale besturen;
- een intergemeentelijke samenwerkingsverband als vermeld in deel 3, titel 3, van het decreet van 22 december 2017 over het lokaal bestuur, dat optreedt als penhouder voor verschillende lokale besturen.

Samenwerkingsverbanden

Samenwerking tussen steden en gemeenten is belangrijk. Aangezien de problematiek de gemeentegrenzen overschrijdt, zijn de betreffende structuren, netwerken en initiatieven in de praktijk reeds breder dan de gemeentegrenzen. Via samenwerking kunnen meerdere steden en gemeenten betrokken worden in de aanpak en financiering. Vooral kleinere gemeenten die evengoed met de problematiek af te rekenen krijgen, maar vaak niet de mogelijkheid hebben om hier vanuit de eigen middelen op in te zetten, is de inzet van expertise op grotere schaal een mogelijkheid om ook in aanmerking te komen voor subsidiëring.

Indien er een samenwerking wordt aangegaan met een nabijgelegen stad of gemeente (of meerdere steden en gemeenten), is het belangrijk om duidelijk onderstaande zaken toe te lichten:

- de keuze voor de betreffende samenwerking(en),
- omschrijving van de problematiek in die stad of gemeente,
- waaruit de samenwerking zal bestaan,
- het aantal inwoners dat het samenwerkingsverband in totaal vertegenwoordigt (moet minimaal 50.000 zijn).

Hierbij is het sowieso maar 1 stad of gemeente binnen het samenwerkingsverband die een aanvraag indient en dus de subsidie zal uitbetaald krijgen.

De principes die de Vlaamse Regering inzake regiovorming heeft afgesproken op 12 maart 2021, zijn onverkort van toepassing op deze projectoproep. Dit betekent dat subsidies enkel kunnen worden toegekend aan samenwerkingsverbanden die binnen de grenzen van een referentieregio vallen of ermee samenvallen.

Per gemeente of samenwerking van gemeenten kan maximaal 60.000 euro per jaar worden aangevraagd. In de aanvraag wordt een cofinanciering voorzien van 20 procent. De gevraagde middelen moeten in de aanvraag voldoende verantwoord worden. Van de cofinanciering kan enkel worden afgeweken mits grondige motivatie.

Hoe worden de subsidieaanvragen beoordeeld?

De ontvankelijkheidsanalyse

Uw subsidieaanvraag wordt ontvankelijk verklaard als u het volledig ingevulde en ondertekende aanvraagformulier digitaal verstuurt, uiterlijk op 1 oktober 2021 om 10 uur naar silke.verspecht@vlaanderen.be. De datum waarop de mail wordt verstuurd, geldt als bewijs. Een andere voorwaarde is dat de gemeente(n) of stad (steden) een totaal van minimaal 50.000 inwoners vertegenwoordigt.

Als de subsidieaanvraag na de ontvankelijkheidsanalyse onvolledig blijkt of als de mail verstuurd is na 1 oktober 2021 om 10 uur, of als de aanvraag minder dan 50.000 inwoners vertegenwoordigt, wordt het project onontvankelijk verklaard en wordt het niet verder beoordeeld.

De beoordelingsanalyse

Zodra het project ontvankelijk is verklaard, start de beoordelingsanalyse. De beoordeling gebeurt door medewerkers van het Agentschap Binnenlands Bestuur. Deze beoordeling zal worden afgetoetst met de VVSG. De uiteindelijke beslissing ligt bij de Vlaamse minister bevoegd voor Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen.

Bij de projectoproep wordt een aanvraagformulier gevoegd dat volledig ingevuld moet worden.

In de beoordelingsfase wordt het project beoordeeld op basis van de volgende criteria (100 punten in totaal):

a) Problematiek (40 punten):

- aanvragers moeten de problematiek betreffende gewelddadige radicalisering, extremisme of polarisatie in hun stad of gemeente aantonen aan de hand van een duidelijke analyse en op basis van objectieve indicatoren, zowel kwalitatief als kwantitatief:
 - omschrijving problematiek(en);
 - grootteorde problematiek(en);
 - betrokken groepen en rol van deze groepen;
 - waar speelt de problematiek zich af;
 - wat zijn de oorzaken van de problematiek;
 - zijn er bepaalde (risico)factoren die zorgen voor versterking van de problematiek;
 - zijn er positieve krachten die aangewend kunnen worden om tegengewicht te bieden;
- aanvragers geven aan welke initiatieven ze reeds hebben genomen rond aanpak van de problematiek(en);
- aanvragers geven aan welke noden er nog zijn in de aanpak van de problematiek(en).

b) Aanpak – samenwerking - resultaten – stappenplan (40 punten):

- aanvragers omschrijven op welke wijze de geschetste problematiek(en) willen aanpakken:
 - welke pijnpunten zullen worden aangepakt;
 - welke aanpak zal hierbij worden gehanteerd;
 - waarom wordt voor die aanpak gekozen;
 - wat zijn mogelijke struikelblokken tijdens de loop van het project en hoe zal hiermee worden omgegaan.
- aanvragers geven aan welke netwerken zullen worden uitgebouwd om de problematiek(en) aan te pakken:
 - welke andere actoren worden betrokken;
 - waarom wordt voor deze actoren geopteerd (wat is hun meerwaarde);
 - wat is ieders rol binnen dit project;
 - wat is de inbreng van iedere partner binnen dit project.
- welke resultaten worden beoogd (wanneer is het project geslaagd) en welke kwaliteitscriteria worden gehanteerd;

- welke stappen, welke mijlpalen en welke timing zijn voorzien.
- c) Duurzame verankering (10 punten):
- hoe wordt kennis verspreid in de loop van het project;
 - hoe worden de resultaten overdraagbaar gemaakt naar andere steden en gemeenten?
- d) Budget (10 punten):
- overzicht van de inkomsten en uitgaven;
 - proportionele verhouding middelen en beoogde resultaten: bij dit criterium zal worden nagegaan of de gevraagde middelen in verhouding zijn met de beoogde resultaten en wordt er rekening gehouden met de cofinanciering van 20 procent, waar enkel kan van worden afgeweken mits grondige motivatie.

Welke kosten komen in aanmerking voor subsidiëring?

Personeelskosten

De volgende personeelskosten komen in aanmerking voor subsidiëring:

- brutosalariissen of -lonen, met inbegrip van alle wettelijk verplichte werknemers- en werkgeversbijdragen;
- personeelskosten voor rechtstreeks betrokken personeelsleden, in verhouding tot de tijd die besteed is aan het project of aan de gesubsidieerde activiteiten.

Gebruikelijke structurele personeelskosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring.

Werkingskosten

De volgende werkingskosten komen in aanmerking voor subsidiëring:

- kosten die exclusief betrekking hebben op de uitvoering van het project of de gesubsidieerde activiteiten, en die verifieerbaar zijn;
- kosten voor tijdelijke medewerkers, zoals vrijwilligersvergoeding;
- afschrijvingskosten voor de aankoop van materiaal in het kader van het project;
- de huur of leasing die aan derden moet worden betaald voor het gebruik van lokalen, apparatuur, infrastructuur enzovoort;
- max. 10% overheadkosten.

De volgende werkingskosten komen niet in aanmerking voor subsidiëring:

- gebruikelijke structurele werkingskosten;
- werkingskosten waarvan de link met de inhoud van het project of de gesubsidieerde activiteit moeilijk aantoonbaar is (bijvoorbeeld verwaarloosbare gebruiksgraad);
- overheadkosten die geen duidelijke link vertonen met het project;
- afschrijvingskosten voor het gebruik van bestaande infrastructuur;
- kosten voor reizen naar en verblijf in het buitenland.

Investeringskosten

Investeringskosten komen niet in aanmerking.

Procedure

De subsidie is bestemd voor projecten van beperkte duur met duidelijke, welomschreven resultaten. In 2021 worden subsidies toegekend voor projecten van maximaal twaalf maanden. Deze subsidie kan tot 3 maal toe verlengd worden, afhankelijk van de beschikbare middelen op de begroting. Het maximale subsidiebedrag per individueel project bedraagt 60.000 € per subsidiejaar.

De behaalde resultaten worden jaarlijks geëvalueerd om te onderzoeken of een voortzetting van het project te verantwoorden is. Als het project wordt goedgekeurd, wordt een ministerieel besluit opgemaakt waarin de te behalen resultaten zijn opgenomen.

Als de einddatum van de oproep is verstreken, worden alle projectaanvragen onderzocht en wordt het budget verdeeld. Het resultaat wordt door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen in de loop van december 2021 bekendgemaakt. De projecten starten op 1 januari 2022.

De geselecteerde projecten zijn verplicht om deel te nemen aan de werkgroepen radicalisering georganiseerd door de VVSG in functie van expertisedeling.

Bij goedkeuring zal 80 procent van de subsidie worden uitbetaald, een saldo van 20 procent na controle van het eindverslag.

U vindt het aanvraagformulier op <https://preventie-radicalisering-polarisering.vlaanderen.be/>. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Silke Verspecht (02 553 01 94) van het Agentschap Binnenlands Bestuur. U kunt ook mailen naar silke.verspecht@vlaanderen.be.